

Sigurnost računalnih sustava

Mrežna sigurnost

- prvi dio (IP, UDP, TCP)

doc. dr. sc. Ante Đerek

doc. dr. sc. Stjepan Groš

izv. prof. dr. sc. Miljenko Mikuc

izv. prof. dr. sc. Marin Vuković

Sigurnost u komunikacijskim mrežama

- U uvodu smo vidjeli definiciju opće sigurnosti
- U kontekstu mreža zanima nas sigurnost:
 - Komunikacije, odnosno podataka u prijenosu
 - Komunikacijskih sustava, odnosno uređaja koji se upotrebljavaju za pružanje i korištenje komunikacijskih usluga te pohranu informacija

Model prijetnje na Internetu [RFC3552]

- Podrazumijeva se da krajnje točke komunikacije nisu kompromitirane
- Napadač ima potpunu kontrolu nad komunikacijskim kanalom
- Napadač može čitati bilo koji PDU (engl. Protocol Data Unit)
- Neprimjetno uklanjati, mijenjati ili ubacivati PDU-ove

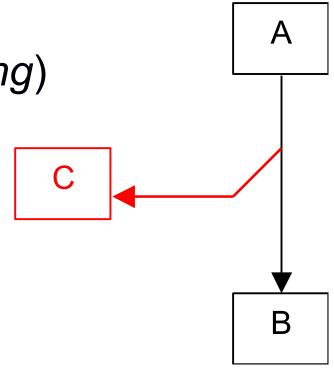
Komunikacijska sigurnost

- U nastavku ćemo pogledati prijetnje koje mogu narušiti sigurnost informacija koje razmjenjuju dva čvora, A i B
 - Alternativno ćemo govoriti "sigurnost komunikacije" pod čim se podrazumijeva sigurnost podataka koju razmjenjuju A i B
- Pretpostavljamo da moraju biti ispunjeni svi sigurnosni zahtjevi na podatke koji se razmjenjuju između A i B kako bi se te informacije smatrale sigurnima(!)
 - Svi zahtjevi su: tajnost, raspoloživost, cjelovitost, autentičnost i neporecivost
 - U određenim slučajevima neće biti potrebno zadovoljiti sve zahtjeve, ali onda neke od prijetnji više ne postoje!

Presretanje, prisluškivanje

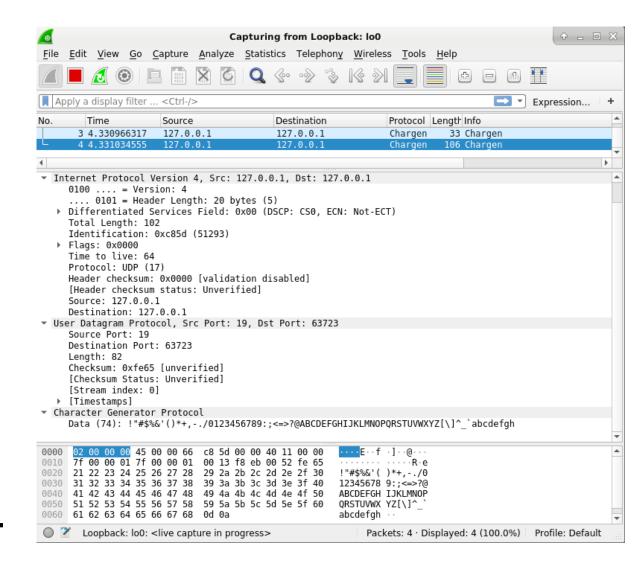
- Presretanje (interception), prisluškivanje (evesdropping), njuškanje mreže (network sniffing), prisluškivanje na vodu (wiretapping)
 - elektronička komunikacija se presreće i preuzima informacija
 - Potencijalne štete
 - Neovlaštena uporaba podataka
 - Potencijalno narušavanje privatnosti
- Zakonski regulirano presretanje (lawfull interception)

Network sniffing

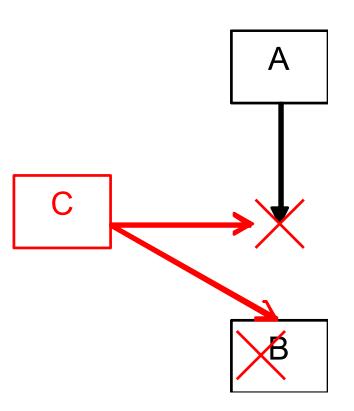
- temelj za mnoge napade
 - napadač postavlja svoju mrežnu karticu u promiskuitetni način rada - vidi sav promet na tom segmentu
 - mrežna kartica predaje sve pristigle pakete IP sloju
 - mnogi protokoli prenose autentifikacijske podatke u obliku čistog teksta => username/password itd.
- alati: Wireshark, tcpdump, ...

Prekidanje, uskraćivanje

- Prekidanje (engl. interruption)
 - prekidanje normalnog tijeka komunikacije, usluge ili aplikacije
- Uskraćivanje usluge (engl. denial of service)
 - onemogućavanje usluge izazivanjem preopterećenja mreže ili umreženog sustava

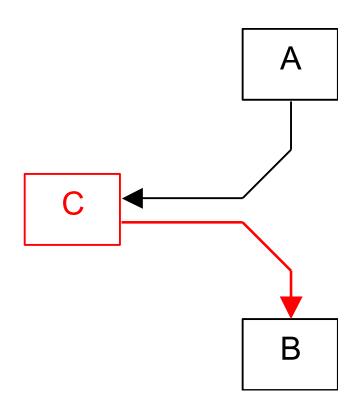

Promjena, kašnjenje

 Promjena (engl. modification, tampering)

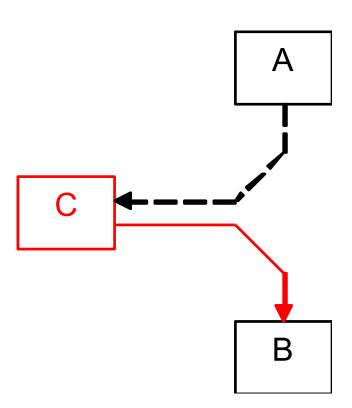
- Promjena ili uništenje informacije
- Kašnjenje može izazvati isti učinak podatak postaje nevažan

Umetanje, ponavljanje

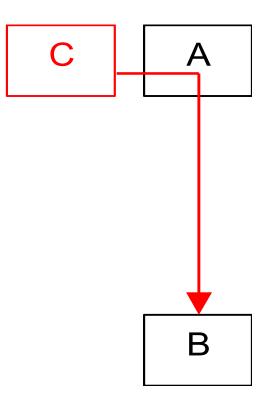
- Umetanje, ubacivanje (engl. fabrication)
 - Ubacivanje zlonamjerne informacije
- Ponavljanje (engl. replay)
 - Ubacivanje informacije prethodno preuzete presretanjem

Lažno predstavljanje

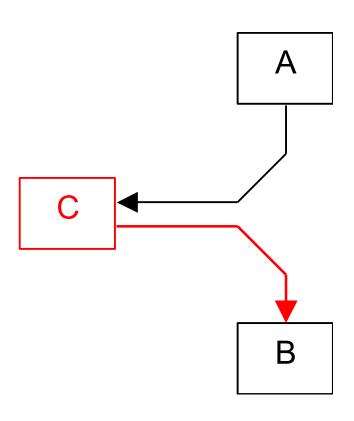
- Lažno predstavljanje
 - Maskiranje (engl. masquerade)
 - Lažno predstavljanje (engl. impersonation)
 - Preuzimanje identiteta i uloge korisnika

"Čovjek u sredini"

- Često se u kontekstu komunikacija govori o napadu "čovjek u sredini"
 - engl. Man in the Middle, MITM
- To je situacija u kojoj su prisutne sve prethodno spomenute prijetnje
 - Kako bi sve navedene prijetnje bile ostvarive napadač se mora nalaziti negdje na putu kojim se prenose podaci
- Najbolji položaj za napadača i najgori za branitelja

Gdje se nalaze ranjivosti?

- Fizička ranjivost
- Ranjivosti u protokolima
 - Ako pojedini protokol ima ranjivost, tada sve implementacije imaju tu ranjivost
- Ranjivosti u implementacijama
 - Protokol nema ranjivost već je ona posljedica nekakve pogreške u implementaciji
 - Ako ima više nezavisnih implementacija neće biti sve ranjive
- Ranjivosti u konfiguraciji i korištenju
 - Ranjivost koja je specifična za pojedinu okolinu

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

Ranjivosti protokola

Ranjivosti protokola

- Dosta protokola Interneta je nastalo u vrijeme kada sigurnost nije bila visoko na listi prioriteta
- Primjeri ranjivih protokola: ARP, Ethernet, IP, TCP, UDP, niz aplikacijskih protokola
- Navedeni protokoli su ranjivi jer nemaju mehanizama uz pomoć kojih bi se jamčilo očuvanje sigurnosnih zahtjeva

Ranjivost protokola ARP

- ARP protokol za pretvaranje 32 bitnih IP adresa u 48 bitne Ethernet (MAC) adrese
- ako računalo A želi poslati IP datagram računalu B ili usmjeritelju u lokalnoj mreži, tada ono mora znati njegovu MAC adresu
- A šalje broadcast ARP zahtjev na mrežu (uključujući svoje preslikavanje)
- B odgovara računalu A, porukom ARP odziv
- preslikavanje se lokalno pohranjuje u svakom računalu u ARP cache: arp –an

Ranjivost protokola ARP

tip hardvera (2 okteta)		tip protokola (2 okteta)			
duljina hw adrese (1 oktet)	duljina prot. adr. (1 oktet)	kod operacije (2 okteta)			
hardverska (ethernet, MAC) adresa pošiljatelja (6 okteta)					
IP adresa pošiljatelja (4 okteta)					
hardverska (ethernet, MAC) adresa primatelja / cilja (6 okteta)					
ciljna IP adresa (4 okteta)					

- ovisno o tipu poruke, određena polja su prazna:
 - za ARP: odredišna HW adresa,
 - za RARP: sve osim izvorišne HW adrese.

Napad na ARP

- ARP nema ugrađene mehanizme autentifikacije
- moguće je poslati odgovor prije pravog računala te vratiti lažno preslikavanje adresa (IP/HW)
- lažni ARP odgovori mogu se koristiti za spremanje krivih ARP preslikavanja na računalu kome su upućeni
- u oba slučaja dolazi do preusmjeravanja prometa
- ARP poruke mogu se slati kontinuirano kako bi se (lažni) podaci zadržali u cacheu

Napad na ARP

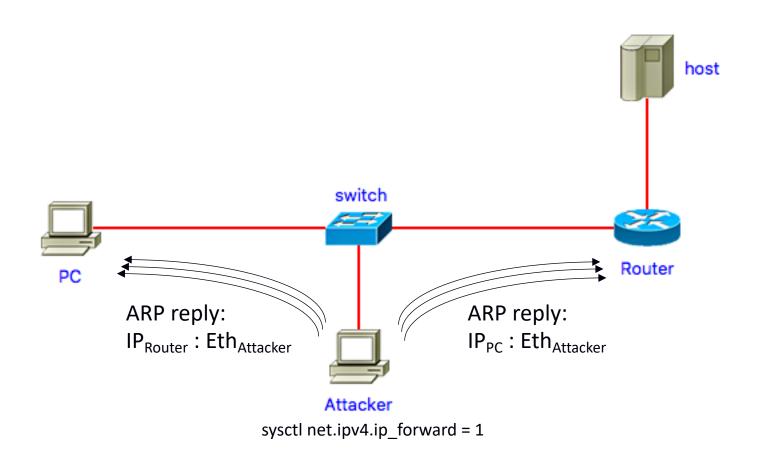
Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

Cilj:

- Prisluškivanje prometa (prospojnik (switch) prosljeđuje ethernet okvire između mrežnih sučelja na temelju ethernet adrese odredišta)
- Prekidanje: lažno preslikavanje IP adrese usmjeritelja na nepostojeću MAC adresu (DoS napad)
- Promjena
- Ometanje
- alati: arpoison, ettercap, dsniff, parasite

Napad na ARP

Napad na ARP - otkrivanje i zaštita

- ako je preuzimanje bilo uspješno, malo je vjerojatno da će korisnici napadnutog računala išta primijetiti
- najjednostavniji način: ispis ARP cachea

- ako se MAC adresa od određene IP adrese promijenila napadačevo računalo se identificira s pomoću te MAC adrese te po mogućnosti fizički odspaja s mreže
- može se detektirati s nekog trećeg računala, na kojem se njuška mreža i traže lažni ARP odzivi
- u slučaju DoS napada, lagano je ustanoviti da nešto nije u redu

Napad na ARP - zaštita

- ako postoji neobično ponašanje u mreži korisno je pogledati ARP cache
- korištenje hardvera koji će učiniti takve napade nemogućima ili više vidljivima
 - korištenje komutatora, switch, s mogućnošću "zaključavanja" priključaka (port security)
- onemogućavanje ARP-a i njegova ručna konfiguracija

IP

Sigurnost računalnih sustava

Ranjivosti protokola IPv4

- Podaci koji se prenose nisu ni na koji način zaštićeni!
 - Laka izmjena pojedinih polja paketa
 - Najčešće lažiranje izvorišnih IP adresa (ne koriste se za usmjeravanje!)
- Izrazito velik sigurnosni problem

8		32	Bits-	
8		8	8	8
Version	Header Length	Type of Service or DiffServ	Total Length	
Identifier		Flags	s Fragment Offset	
Time t	o Live	Protocol	Header Checksum	
	- 18	Source	Address	
		Destination	n Address	
Options				Padding

IP zavaravanje (engl. IP spoofing)

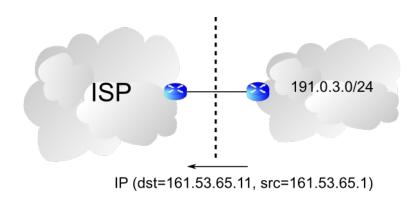
- Slanje IP datagrama s lažnom adresom pošiljatelja
 - Najčešće se zloupotrebljava u (D)DoS napadima

- Slanje IP datagrama s lažnom adresom pošiljatelja koju primatelj smatra sigurnom
 - Zaštita:
 - Filtriranje neispravnih izvorišnih adresa
 - Zabrana korištenje IP adrese za autorizaciju i zabrana nekih servisa (onemogućavanje svih r* naredbi: rlogin, rcp, rsh)
 - Šifriranje cijelog mrežnog prometa
- "State of IP Spoofing" (https://spoofer.caida.org/summary.php)

Filtriranje neispravnih izvorišnih adresa

 Problem paketa s neispravnim izvorišnim adresama bi se djelomično riješio ispravnim podešavanjem usmjernika (RFC 2827)

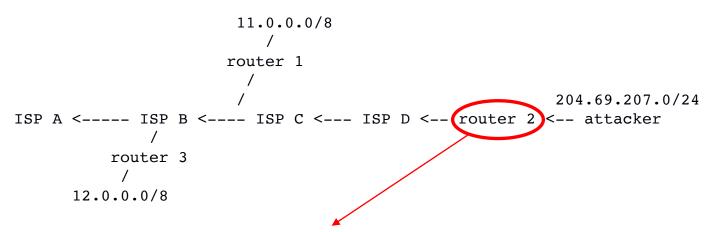

- Usmjernici bi trebali filtrirati neispravne adrese
 - Međutim, to dosta često nije napravljeno

- Posljedica: (D)DoS napadi
- Privatne IP adrese također moraju biti filtrirane
 - 10.0.0.0/8, 127.0.0.0/8, 172.16.0.0/12, 192.168.0.0/16, nealocirane IP adrese

RFC 2827 – "Network Ingress Filtering: Defeating Denial of Service Attacks which employ IP Source Address Spoofing"

ISP D na ruteru 2 filtrira dolazne pakete od napadača (attacker):

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

```
IF packet's source address from within 204.69.207.0/24
THEN forward as appropriate
IF packet's source address is anything else
THEN deny packet
```

 a napadač ("attacker"), za svoju zaštitu, može filtrirati sve dolazne pakete iz Interneta s izvorišnom adresom 204.69.207.0/24

"Nonroutable" mrežne adrese

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

0.0.0.0/8

na primjer DHCP "broadcast request"

127.0.0.0/8

na primjer localhost 127.0.0.1

169.254.0.0/16

DHCP "autoconfigure"

192.0.2.0/24

- "TEST-NET," alocirano za primjere i dokumentaciju

198.18.0.0/15

- RFC 2544, testiranje performansi

224.0.0.0/4

- multicast adrese, filtrirati ako se ne koriste

240.0.0.0/4

- stara klasa E

IP fragmentacija

- Fragmentacija je obavezan dio IP protokola; kad je potrebno datagram podijeliti na manje dijelove prije učahurivanja u okvir podatkovne veze (duljina IP datagrama > MTU)
 - Moguće na izvorišnom računalu i na svakom usmjeritelju na putu do odredišta
- Svaki fragment se dostavlja nezavisno
- Može zavarati neke vatrozide i sustave za detekciju uljeza

IP fragmentacija

- Datagram se sastavlja na krajnjem odredištu
 - svaki fragment se usmjerava nezavisno

- Svi fragmenti imaju isti identifikacijski broj (IP ID)
- Pomak (fragment offset) određuje smještaj fragmenta u sastavljenom datagramu
- Zastavica "more fragments" postavljena je u svim fragmentima osim u zadnjem

IP fragmentacija - primjeri napada

"Ping of Death" (1996.)

- DoS ("Denial of Service") napad koji prekoračuje maksimalnu veličinu IP datagrama
- kreira se i šalje fragmentirani IP datagram ukupne duljine veće od 65535 okteta
- teoretski bilo koji IP paket, ali obično baš "ICMP echo request"
- "Fragment Offset" je takav da je ukupna veličina zapakiranog datagrama veća od maksimalno dozvoljene veličine: → buffer overflow, kernel panic
- "Teardrop" (Linux kernel < 2.0.32)
 - napadač šalje dva fragmenta koji se djelomično prekrivaju
 - "crash" kernela nakon sastavljanja fragmenata.
- Ima i novijih:
 - search "IP fragmentation": https://cve.mitre.org/cve/search_cve_list.html

IP fragmentacija - primjeri napada

"TCP overwrite"

varijacija napada "teardrop"

- nije napad tipa DoS već se pokušava prevariti vatrozid
- IP datagram se fragmentira, TCP zaglavlje sadrži dozvoljeni port, na primjer 80, pa ga vatrozid propušta
- neki sljedeći fragment ima "pomak" postavljen na 1 što znači da će port biti prepisan (npr. novi port će biti 23), sastavljeni paket preusmjerava se na novi port
- vatrozid treba provjeravati minimalni pomak fragmenta!

Ranjivosti i zloupotrebe protokola ICMP

U pravilu se radi o DoS napadima

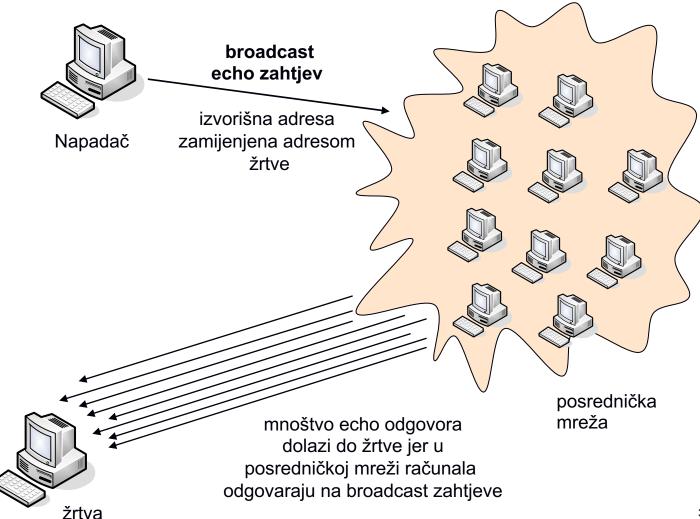
- Iskorištavanje tipa "ICMP redirect" za zlonamjerno preusmjeravanja prometa
- Uskraćivanje usluge slanjem lažiranih ICMP poruka o nedostižnom odredištu
- Implementacija prikrivenih kanala (engl. covert channel) korištenjem ICMP poruka
- Enumeracija računala na mreži

Ranjivosti i zloupotrebe protokola ICMP

napad "smurf"

- započinje slanjem echo zahtjeva na sveodredišnu ("broadcast") adresu posredničke mreže s lažiranom izvorišnom adresom jednakom adresi ciljne mreže (žrtve)
- računala u posredničkoj mreži odgovaraju slanjem echo odziva
- odgovori idu na adresu žrtve
- posrednička mreža i ciljna mreža zagušene prometom
- napad se pojačava slanjem zahtjeva na različite posredničke mreže

Protokol DHCP

- Služi za automatsku dodjelu adresa i mrežnih parametara
 - Klijent šalje svima na mreži poruku DHCPDISCOVER
 - Klijent u tom trenutku ne zna adresu

- Poslužitelji odgovaraju klijentu s porukom DHCPOFFER
- Klijent odabire poslužitelj i šalje svima DHCPREQUEST
- Poslužitelj odgovara s DHCPACK
- Fiksiranje adresa na temelju MAC adrese radi kontrole pristupa
 - Moguće i na temelju identifikatora

Problemi protokola DHCP

- Nema nikakve zaštite poruka
 - Bilo tko može slati i primati DHCP poruke
- Lažni DHCP poslužitelji na mreži
 - Napadi uskraćivanja usluga
 - Preusmjeravanje prometa
- Bilo koji klijent može zatražiti parametre
 - Lako se zaobilazi MAC/ID zaštita
 - Moguće iscrpljivanje svih raspoloživih adresa ("DHCP Starvation attack")

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

IPv6

Protokol IPv6

- Zašto uopće spominjati sigurnost protokola IPv6?
 - Na razini RIR-ova IPv4 adrese su iscrpljene te je neminovno uvođenje IPv6
 - Značajni napori da se popularizira i uvede IPv6

- Dosta operacijskih sustava već ima omogućen IPv6
 - Windows OS počevši sa Windows Vista u podrazumijevanoj konfiguraciji ima omogućen IPv6
 - Linux / BSD / macOS već dugo vremena imaju omogućen IPv6 u standardnoj konfiguraciji
- Koliko ljudi je toga svjesno?

Cilj razmatranja protokola IPv6

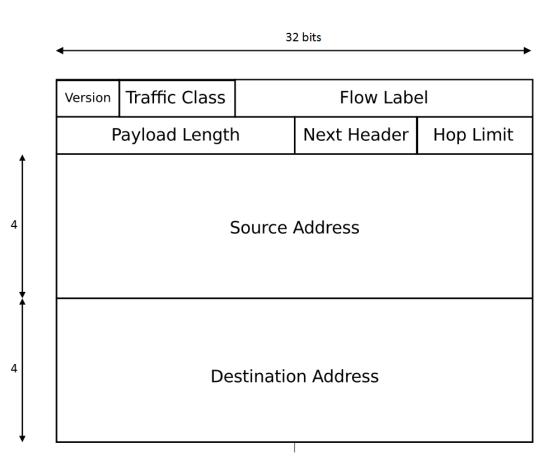
- Upozoriti na činjenicu kako je IPv6 drugačiji od IPv4
 - IPv6 nije radikalno drugačiji, ali je dovoljno da ima svojih specifičnosti
- Nedostatak operativnog iskustava

- Upoznati se s ranjivostima
 - Specifičnim za protokol IPv6
 - Koje ranjivosti su zajedničke
 - Kojih ranjivosti više nema u odnosu na protokol IPv4

Promjene u protokolu IPv6 u odnosu na IPv4

- Osnovne izmjene u protokolu IPv6
 - Adrese su 128 bita
 - Pojednostavljeno zaglavlje
 - Fragmentacija se više ne provodi u mrežnom sloju
 - ARP se više ne koristi
 - Automatsko podešavanje mrežnih parametara
- Zaglavlje protokola IPv6 i dalje nema zaštite!

IPv6 adrese

Adrese su 128 bitne

• Pišu se u 8 grupa po 16 bita, svaka grupa 4 heksadecimalne znamenke

Primjeri

1234:5678:9abc:def0:1234:5678:9abc:def0

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

- 1234:5678:0000:0000:1234:0000:0000:def0
- 1234:5678:0:0:1234:0:0:def0, 1234:5678::1234:5678:0:def0,
- 1234:5678:0:0:1234::def0

Klase adresa

- lokalne (link local), globalne, višeodredišne (multicast)
- "Anycast" podskup globalnih adresa

Ranjivosti kojih više nema u IPv6

Odnosno, one koje su umanjene.

- Skeniranje IPv6 mreža je otežano, ali
 - Postoje specifične adrese:
 - Svi čvorovi: FF01::1, FF02::1
 - Svi usmjernici: FF01::2, FF02::2
 - All DHCP agents: FF02::1:2
 - Korisnici će vjerojatno dodjeljivati lako pamtljive adrese uređajima
- Ne koriste se više broadcast adrese
- Onemogućena je fragmentacija u usmjernicima

Ranjivosti zajedničke protokolima IPv4 i IPv6

- Skeniranje jedne adrese je i dalje moguće
- Razrješavanje IP adresa u MAC adresu

- Ne koristi se više ARP već ICMPv6, ali sve je ostalo isto
- Protokoli ICMPv4 i ICMPv6 i dalje ranjivi
- Protokol DHCP se i dalje koristi u obje mreže
- Protokol IPsec se koristi za zaštitu oba protokola
 - Krivo se ponekad kaže kako je IPv6 sigurniji od IPv4
 - Jedina razlika je što u normama piše da se mora implementirati IPsec ako implementacija želi biti uskladiva s IPv6 normom
 - Ali, implementacije za IPv4 i IPv6 jednako podržavaju IPsec

Ranjivosti specifične za protokol IPv6 (1)

- Samostalno podešavanje IPv6 adrese
 - Obavlja se na temelju MAC adrese.

- Problem s privatnošću.
 - Mogućnost slučajno generiranih IPv6 adresa, ali one su također problematične!
- Problem velikog adresnog prostora
 - Teško je kontrolirati tko koristi koju adresu.
 - Problem za sigurnosne stijene jer potencijalno trebaju čuvati puno podataka.
- Višeodredišne adrese
 - Lako propitivanje za pojedinim uređajima na lokalnoj mreži

Ranjivosti specifične za protokol IPv6 (2)

- Zloupotreba mehanizma DAD (Duplicate address detection) radi uskraćivanja usluge
- Objava usmjerničkih podataka

- Napadač lakše dolazi do informacija potrebnih za spajanje
- Može slati lažirane objave usmjerničkih podataka
- Nedostatak operativnog iskustva
- Automatsko tuneliranje
 - Uvedeno radi tranzicije s IPv4 na IPv6
- Sigurnosni uređaji još nisu dovoljno sazreli

Protokol ICMPv6

- Vrlo značajan za ispravan rad protokola IPv6
 - Daleko značajniji no što je to bio ICMPv4 za IPv4

- Posljedično, nije moguće filtrirati sav ICMPv6 promet
 - Mreža neće raditi
 - Razrješavanje IPv6 u MAC adresu, autokonfiguracija, ...

Poboljšanje sigurnosti na mrežnom sloju

Protokol IP ne nudi nikakvu zaštitu

- Može se lažirati, sadržaj lako čitljiv
- Kako sigurno povezivati lokalne mreže i udaljene korisnike?
- Opcije na mrežnom sloju
 - Kriptiranje i zaštita integriteta
 - Virtualne privatne mreže (engl. Virtual Private Networks, VPNs)
- Za potpunu zaštitu preporučljivo je koristiti i (komplementarna) rješenja na višim slojevima
 - TLS/HTTPS/SSH ili neka druga metoda kriptiranja i autentikacije
 - Moguće je navedene protokole koristiti i bez zaštite u mrežnom sloju!

UDP

Sigurnost računalnih sustava

Protokol UDP

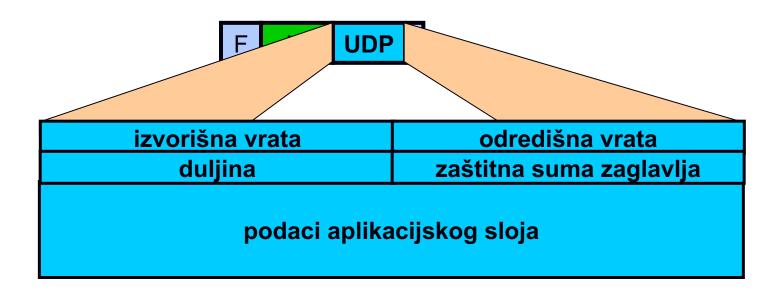
Nespojni transportni protokol

- Nema ugrađene mehanizme za pouzdan prijenos
- Nema kontrole toka
- Često se koristi za prijenos višemedijskih podataka (efikasniji je od TCP) i za usluge temeljene na principu zahtjev / odziv (DNS, NIS, NFS, RPC)

Protokol UDP

duljina UDP zaglavlja: 8 okteta

Napadi na UDP

UDP obmana - (UDP spoofing)

- mijenjanjem izvorišne IP adrese "predstavljamo se" kao drugo računalo
- IP adresa je jedini način identifikacije računala u protokolu UDP
- ne šalju se potvrde
- UDP otimanje (UDP hijacking)
 - napadač sluša vezu
 - odgovara na klijentov UDP zahtjev prije poslužitelja slanjem paketa s promijenjenom izvorišnim adresom
 - klijent misli da je primio paket od poslužitelja
 - nema identifikacije paketa

Napadi na UDP

UDP oluje - (UDP storms)

- jedan paket je dovoljan za pokretanje napada!
- obično se pošalje nekoliko paketa kako bi se pojačalo djelovanje
- može se koristiti bilo koji servis koji automatski odgovara na primljeni UDP datagram: echo (7), chargen (19), daytime (13), time (37), ...
- i usmjeritelji često podržavaju nekoliko dijagnostičkih usluga
- petlja se izvodi dok jedno računalo ne završi (može biti potreban i reboot)

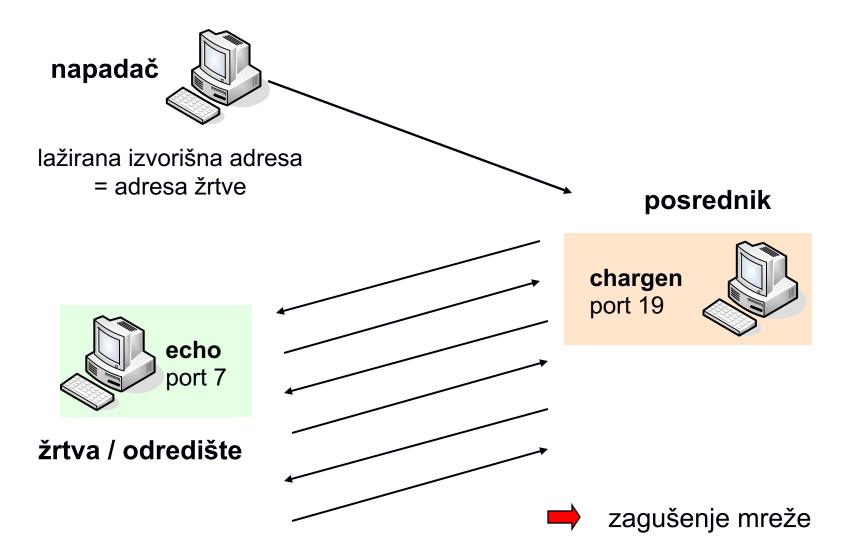

UDP Small Services

Naziv	Port	Opis usluge
echo	7/udp	server echoes the data that the client sends
daytime	13/udp	server returns the time and date in a human readable format
chargen	19/udp	server responds with a datagram containing a string of ascii characters
time	37/udp	server returns the time as a 32-bit binary number

UDP storm / UDP flood

UDP amplification, UDP reflection

- servisu koji koristi UDP (bez autentifikacije) pošalje se upit s lažiranom izvorišnom adresom a njegov odziv sadrži više podataka od upita
- "UDP-Based Amplification Attacks"

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

https://www.us-cert.gov/ncas/alerts/TA14-017A

Primjeri UDP amplification, UDP reflection

- "DNS amplification" 28 do 54 puta
- "NTP amplification" 556.9 puta

- Network Time Protocol protokol za sinkronizaciju vremena
- loša konfiguracija omogućava slanje upita poslužitelju o posljednjih 600 sinkroniziranih računala
- "SNMP amplification" teoretski do 650 puta
- SSDP 30.8 puta
- CharGEN 358.8 puta

Primjeri UDP amplification, UDP reflection

- akamai's [state of the internet] / security Q2 2016 report
 - https://www.akamai.com/us/en/multimedia/documents/state-of-the-internet/akamai-g2-2016-state-of-the-internet-security-report.pdf
 - https://www.akamai.com/us/en/multimedia/documents/state-of-the-internet/g2-2017-state-of-the-internet-security-report.pdf
- DDoS korištenjem DNS
 - 2012. godine, 65 Gbit/s
 - 2013. godine, 300 Gbit/s
- DDoS korištenjem NTP (Network Time Protocol)
 - 2014. godine, 100 Gbit/s
 - 2014. godine, 400 Gbit/s (CloudFlare)

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

TCP

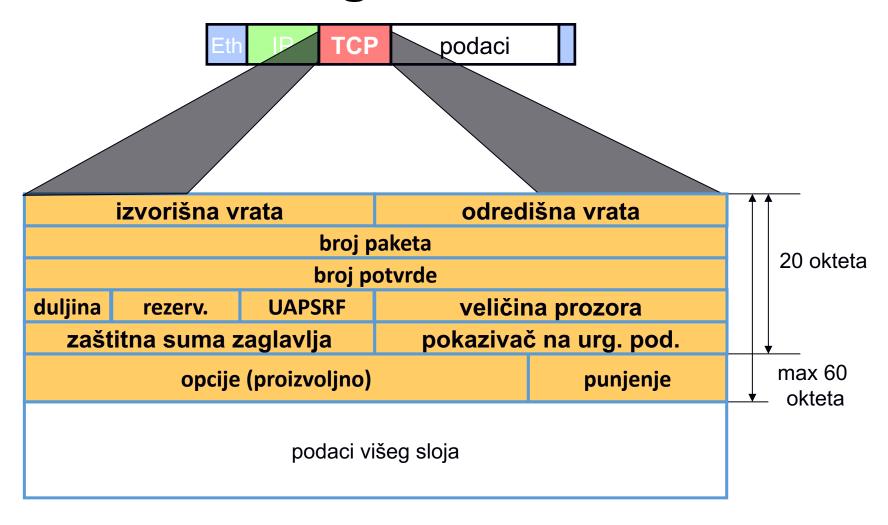
Protokol TCP

- Konekcijski (spojno) orijentirani transportni protokol
- Pouzdan
 - istek vremenske kontrole (timeout) i retransmisija

- potvrde
- nema dupliciranja
- slaže pakete
- kontrolni zbroj
- omogućuje kontrolu toka
- Obostrana veza

Format TCP segmenta

Slijedni brojevi i brojevi potvrde

SEQ

slijedni broj ("Sequence number")

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

označava redni broj prvog okteta koji se prenosi u korisničkim podacima

ACK

- broj potvrde ("Acknowledgment number")
- označava redni broj okteta koji pošiljatelj ove potvrde očekuje primiti
- ujedno potvrđuje da su svi podaci do tog okteta primljeni

TCP zastavice

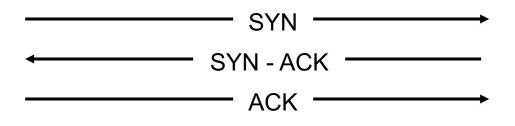
- SYN dogovaranje početnih brojeva pri uspostavi veze
- FIN završeno slanje podataka

- ACK broj potvrde je postavljen
- URG postavljen je urgent pointer
- PSH primatelj treba predati podatke aplikaciji što je prije moguće
- RST resetira vezu

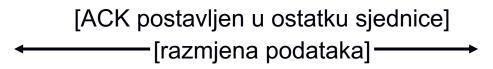
Primjer TCP sjednice

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

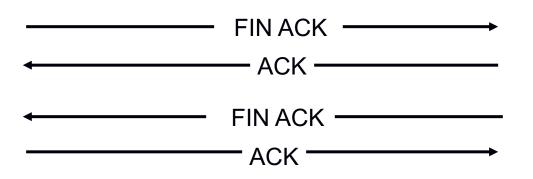

klijent (port = 33623/tcp)

I klijent i poslužitelj mogu inicirati zatvaranje konekcije

Slanje podataka i kontrola toka

- u paketu se šalje potvrda o zadnjim ispravno primljenim podacima
- paket se prihvaća samo ako je unutar veličine predajnog prozora ("transmission window")
- za potvrdu se može koristiti i prazni segment (segment bez podataka)
- paketi sa zastavicama SYN ili FIN povećavaju slijedni broj iako ne sadrže podatke
- protokol kliznog prozora ("Sliding Window Protocol")
 - omogućava slanje više paketa prije nego što dođe potvrda o prispijeću paketa
 - veći protok podataka u odnosu na protokol "stop-and-wait"

Napad TCP SYN flood (1)

- Poslužitelj po primitku SYN segmenta rezervira resurse
 - veza je u poluotvorenom stanju koje traje neko vrijeme
 - dopušten je samo određen broj poluotvorenih veza
- "Problem" za napadača
 - Računalo koje primi SYN+ACK, a nije poslalo SYN, odgovara s RST
 - Napadač mora koristiti adresu s koje neće stići odgovor!

. . .

Napad TCP SYN flood (2)

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

\$ netstat -anf inet

```
Proto Recv-Q Send-Q Local Address
                                    Foreign Address
                                                      (state)
                             192.168.1.182.11008
                                                  SYN RCVD
tcp4
           0 10.0.1.10.22
           0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.225.28014
                                                  SYN RCVD
tcp4
          0 10.0.1.10.22
tcp4
                             192.168.1.175.44828 SYN RCVD
tcp4
           0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.184.28987
                                                  SYN RCVD
tcp4
           0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.0.10303
                                                 SYN RCVD
tcp4
           0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.237.25561 SYN RCVD
           0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.186.48231
                                                  SYN RCVD
tcp4
           0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.53.20148
tcp4
                                                  SYN RCVD
          0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.14.60914
                                                  SYN RCVD
tcp4
tcp4
           0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.68.35857
                                                  SYN RCVD
                             192.168.1.74.57236
           0 10.0.1.10.22
                                                  SYN RCVD
tcp4
tcp4
           0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.156.2794
                                                  SYN RCVD
           0 10.0.1.10.22
                             192.168.1.217.59919
                                                  SYN RCVD
tcp4
```

- CERT® Advisory CA-1996-21 TCP SYN Flooding and IP Spoofing Attacks
- Defining Strategies to Protect Against TCP SYN Denial of Service Attacks
 - https://www.cisco.com/c/en/us/support/docs/ip/ip-multicast/14760-4.html

Napad TCP SYN flood (3)

- Ne postoji standardizirana niti potpuna zaštita
- Neke metode zaštite
 - Povećanje broja dozvoljenih poluotvorenih veza
 - Skraćenje trajanja poluotvorene veze
 - Smanjenje količine stanja poluotvorene veze (SYN cache)
- Zaštita uz pomoć kolačića (SYN cookies)
 - Za inicijalni SYN se uopće ne čuva stanje
 - Stanje se rekonstruira iz završnog odgovora
 - "kolačić" je posebno odabran 32 bitni slijedni broj
 - ISN klijenta, MSS klijenta, vremenski brojač, adresa i pristup

Napad TCP SYN flood (4)

- Zaštita uz pomoć kolačića (nastavak)
 - Problem nedovoljne količine prostora u TCP zaglavlju
 - Niz opcija nije podržan, primjerice skaliranje prozora, različite veličine MSS-a (3 bita)
- SYN napad je lekcija za sve novije protokole
- bang.c napad varijacija na temu SYN napada
- Amplificirani napad
 - Poslužitelju se šalje SYN segment s lažiranom adresom žrtve
 - Server obavlja retransmisiju SYN+ACK segmenta

Primjer TCP DDoS napada

- "Record-breaking DDoS reportedly delivered by >145k hacked cameras"
 - http://arstechnica.com/security/2016/09/botnet-of-145k-cameras-reportedly-deliver-internets-biggest-ddos-ever/
 - rujan 2016.
 - 145607 kamere / dvr (1-30 Mbps po IP)
 - > 1.5 Tbps DDoS
 - tcp/ack, tcp/ack+psh, tcp/syn

Napadi na protokol TCP

- Za napad je bitan položaj napadača (za napad SYN flood nije!)
- Na putu kojim prolaze TCP segmenti (engl. on path)
 - MITM napad, napadač može pratiti i mijenjati komunikaciju
 - Jedina **potpuna** zaštita je IPsec
 - TLS ne štiti od napada uskraćivanja usluge
- Van puta kojim prolaze TCP segmenti (engl. off path)
 - Napadač ne može pratiti komunikaciju i mora pogađati određene parametre
 - Manje mogućnosti napada, ali s propusnošću veze raste prijetnja

RST i FIN napadi na protokol TCP

 Prema TCP specifikaciji po primitku ispravnog RST segmenta potrebno je raskinuti vezu

RST napad

- Slanje segmenta s postavljenom RST zastavicom
- Problem je pogoditi parametre TCP veze

Laboratorij za informacijsku sigurnost i privatnost

- slijedni broj (unutar prozora!), izvorišna i odredišna IP adresa, izvorišni i odredišni pristup (port)
- 1Mbps, MSS=1500, 100ms latencije, 15 skokova, WIN 35000
- 1:57000, 40 okteta RST, 20s (na 1Mbps)
- za 16384 pristupa, 91 sat

FIN napad

Sličan RST napadu jedino se zatvara pojedini kraj veze